SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.: 24/521
Dok.nr: 24/1551
Arkiv:
Saksbehandler: Rita Johnsen
Dato: 16.01.2024

Orienteringssak - Oppfølging av budsjett og økonomiplan 2024 - 2027

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
O - 003/24	Formannskapet	25.01.2024

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
Formannskapet tar saken til orientering

Formannskapet Acos.Møte.Application.Document.ContentInformation.BehandlingIMøte - 003/24

FS - behandling:

Kommunedirektør, Rita Johnsen orienterte om oppfølging av budsjett og økonomiplan 2024 - 2027.

FS - vedtak:

Formannskapet tar saken til orientering.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Kommunestyret vedtok i sitt budsjettvedtak tiltak som fordret flate kutt på alle rammeområder. Kommunedirektøren vil med denne saken, orientere formannskapet om hvordan de vedtatte tiltakene gis økonomisk inndekning. I tillegg til rammekutt i 2024, er det behov for et større omstillingsarbeid for å finne inndekning for vedtak om ny handlingsregel og inntekter fra vindkraft, havbruk, grunnrenteskatt og konsesjoner (vann) . Kommunedirektøren er bedt om å legge fram en plan for hvordan kommunen kan omstille sin virksomhet for å kunne nå målene i budsjett og økonomiplan.

FAKTA I SAKEN
I kommunestyrets vedtak for budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 fremkommer følgende vedtak med økonomisk konsekvens og tilhørende nedtrekk for gjeldende økonomiplanperiode:

- Avtalen med Visit Vesterålen forlenges med 1 år
- Åpent basseng i sommerferie utredes
- Tilskudd til PPD økes
- "Juletilskudd" videreføres
- Ny flerbrukshall realiseres i 2025
- Tilskudd Blåbyhallen indeksreguleres
- Modell fra utenforskap til ungt innenforskap
- Mat til hjemmeboende gjeninnføres
- Styrke frivilligheten

- Økt ramme til Kulturfabrikken KF
- Bunnfradrag eiendomsskatt
- Endringer i investeringsbudsjettet

Med bakgrunn i vedtatt finansiering av nye tiltak gjennom kutt i rammeområdene er det gjort en beregning av hvor mye hvert rammeområde må reduseres. For rammeområde kommunedirektør er tilskudd til Kulturfabrikken Sortland KF på 25,6 MNOK holdt utenfor i beregningene. Sum vedtatte tiltak for gjeldende økonomiplanperiode utgjør ca. 52 MNOK og vises i tabellen.

Sum rammeområde kr.	2024	2025	2026	2027	SUM ØK PLAN
Kommunedirektør	1 351 000	1 281 000	1 881 000	- 9 000	4 504 000
Oppvekst	3 322 000	7 207 000	10 907 000	- 748 000	20 688 000
Helse og omsorg	3 288 000	7 908 000	12 308 000	- 1 552 000	21 952 000
Teknisk og samfunnsutvikling	587 000	1 952 000	3 252 000	- 843 000	4 948 000

Tabell nr. 1 nedtrekk pr. rammeområde (kr)

I prosent av rammeområde utgjør nedtrekkene følgende prosentfordeling, og vises i tabell nr. 2

Sum rammeområde i %	2024	2025	2026	2027
Kommunedirektør	3,0 %	3,6 %	5,6 %	0,0 %
Oppvekst	1,3 %	2,7 %	4,0 %	-0,3 %
Helse og omsorg	1,0 %	2,5 %	3,9 %	-0,5 %
Teknisk og samfunnsutvikling	0,6 %	2,1 %	3,5 %	-0,9 %

Tabell nr. 2 nedtrekk i rammeområde (%)

Under følger en oppsummert tabell, tabell 3, som viser hvert enkelt tiltak som skal dekkes innenfor det enkelte rammeområde. Det er ikke lagt inn økt tilskudd til PPD i tabellen. Sortland kommune har økt sitt tilskudd til PPD tilsvarende en halv stilling i 2023 og det er ikke vurdert ytterligere behov på nåværende tidspunkt. Se nærmere beskrivelse i vedlegg.

Kommunedirektør	2024	2025	2026	2027	SUM ØK PLAN
Visit Vesterålen	700 000				700 000
Tilskudd Blåbyhallen/SIF	380 000	380 000	380 000	380 000	1 520 000
Økt tilskudd Kulturfabrikken	67 000	67 000	67 000	67 000	268 000
Bunnfradrag eiendomskatt	234 000	234 000	234 000	234 000	936 000
Framskynde hall/endre investeringer	- 30 000	600 000	1 200 000	- 690 000	1 080 000
SUM RAMME	**1 351 000**	**1 281 000**	**1 881 000**	**- 9 000**	**4 504 000**

Oppvekst	2024	2025	2026	2027	SUM ØK PLAN
Åpent basseng	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000
juletilskudd	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Fra utenforskap til ungt innenforskap	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	4 800 000
Økt tilskudd Kulturfabrikken	414 000	414 000	414 000	414 000	1 656 000
Bunnfradrag eiendomskatt	1 443 000	1 443 000	1 443 000	1 443 000	5 772 000
Framskynde hall/endre investeringer	- 185 000	3 700 000	7 400 000	- 4 255 000	6 660 000
SUM RAMME	**3 222 000**	**7 107 000**	**10 807 000**	**- 848 000**	**20 288 000**

Helse og omsorg	2024	2025	2026	2027	SUM ØK PLAN
Mat hjemmeboende	300 000	300 000	300 000	300 000	1 200 000
Styrke frivilligheten	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000
Økt tilskudd Kulturfabrikken	492 000	492 000	492 000	492 000	1 968 000
Bunnfradrag eiendomskatt	1 716 000	1 716 000	1 716 000	1 716 000	6 864 000
Framskynde hall/endre investeringer	- 220 000	4 400 000	8 800 000	- 5 060 000	7 920 000
SUM RAMME	**3 288 000**	**7 908 000**	**12 308 000**	**- 1 552 000**	**21 952 000**

Teknisk og samfunnsutvikling	2024	2025	2026	2027	SUM ØK PLAN
Økt tilskudd Kulturfabrikken	145 000	145 000	145 000	145 000	580 000
Bunnfradrag eiendomskatt	507 000	507 000	507 000	507 000	2 028 000
Framskynde hall/endre investeringer	- 65 000	1 300 000	2 600 000	- 1 495 000	2 340 000
SUM RAMME	**587 000**	**1 952 000**	**3 252 000**	**- 843 000**	**4 948 000**

Tabell nr. 3: Samlet oversikt over tiltak som skal dekkes på rammenivå

I vedlegg til saken framgår det en beskrivelse av hvert rammeområde med underliggende enheters driftsbudsjett fordelt på hovedart, samt en kort beskrivelse av hvilke oppgaver som løses. Dette for å synliggjøre innholdet i hvert område og den utvikling enhetene har hatt de seneste årene.

VURDERING

Hvert rammeområde har hatt en gjennomgang for å finne nødvendig inndekning for nye kutt. Det er utfordrende å gjøre dette uten forutgående prosess. Det har vært gjennomført informasjons- og drøftingsmøter med de hovedtillitsvalgte som signaliserer at de vil bidra for å finne løsninger, men at det er avgjørende at dette gjøres på bakgrunn av grundige prosesser.

De vedtatte rammekuttene for 2024 er totalt på 8,548 MNOK. Signalet fra enhetene er at dette kan være mulig, men at det er utfordrende på kort sikt, og at det er nødvendig med tid til bred og åpen prosess. Kommunedirektøren mener det er viktig at rammene for 2024 avklares raskt slik at ledere og ansatte vet hva de har å forholde seg til i planlegging og gjennomføring av driften. Derfor vil kuttene for 2024 dekkes inn ved økte inntekter og reduserte utgifter på sentrale poster. Samtidig startes det en prosess for å finne tiltak med varig virkning for å nå målene i økonomiplan.

Oppsummert viser oversikten at rammeområdene innenfor eksisterende drift må omdisponere nye satsninger på 8,548 MNOK. Kommunedirektøren har etter at vedtaket ble fattet, vurdert ulike muligheter for å effektuere budsjettendringer for inneværende år. Som beskrevet i dokumentet, er det utfordrende å gjennomføre reduksjoner på rammeområdene på kort varsel. Det er videre viktig for ledere og ansatte å få rask avklaring på egen ramme, derfor anbefaler kommunedirektøren inndekning av flate kutt på rammen på følgende måte:

I formannskapsmøte 30.11.2023 ble det informert om at økning i produksjonsavgiften var budsjettert for lavt for 2024, med ca. 0,8 MNOK. For 2024 er avgiften pr. kWh på 2,3 øre og produksjon var i 2023 på ca. 111 GWh. Fortum oppgir maksimal årlig kapasitet mellom 140-150 GWh , mens Nordkraft oppgir maksimal kapasitet på 154 GWh på. I kommunedirektørens forslag legges det i forslag den samme produksjonskapasiteten for 2024 som for 2023. Dette innebærer at inntektene fra produksjonsavgift kan økes med 1,013 MNOK.

I budsjettering av renteutgifter for økonomiplanperioden, benyttes kommunalbankens kalkulasjonsrenter til grunn for simulering av renteutgifter for gjeldende økonomiplanperiode. I nye renteanslag, er disse nå nedjustert noe slik at nye beregninger viser at renteutgiftene for 2024 kan reduseres med ca. 1 MNOK fra opprinnelig anslag.

Regjeringen vedtok i statsbudsjettet å øke bredbåndtilskuddet med 400 MNOK. Slik kommunedirektøren kjenner denne økningen, innebærer at den kommunal andelen i finansieringa av bredbåndsprosjekter vil bortfalle. Sortland kommune hadde i forslag til budsjett og økonomiplan for 2024-2027 lagt til grunn 6,5 MNOK i egenandel for 2024. Kommunedirektøren forslår derfor å omregulere dette til nye vedtatte endringsforslag.

Inndekning nye satsninger:

Økt produksjonsavgift	1,013 MNOK
Reduserte renteutgifter	1,035 MNOK
Bortfall egenandel bredbånd	6,500 MNOK
SUM	**8,548 MNOK**

Personalmessige forhold
Ingen personalmessige konsekvenser. Med inndekning via økte inntekter og reduserte utgifter på sentrale poster, påvirkes ikke ansatte i organisasjonen av vedtatte kutt.

Økonomiske forhold
Som beskrevet.

Folkehelse
Ikke vurdert som aktuelt.

Klima-, miljø- og naturforhold
Ikke vurdert som aktuelt.

KONKLUSJON
Vedtatte kutt i budsjett 2024 dekkes inn via sentrale poster. Det planlegges samtidig en prosess med bred medvirkning for å utrede mulige tiltak som kan iverksettes for å nå målene i økonomiplanen. Kommunedirektøren foreslår en oppstart prosess i april 2024. Da er regnskap for 2023 avlagt og resultatene kjent, samtidig er foreløpige KOSTRA tall kommet og det gir mulighet for å sammenligne Sortland kommunes drift med sammenlignbare kommuner. Kommunedirektøren vil komme tilbake med en mer konkret plan for gjennomføring av prosess.

Vedlegg:
Endringer i kommunens driftsrammer for økonomiplan 2024-2027